

Inspirationsmateriale

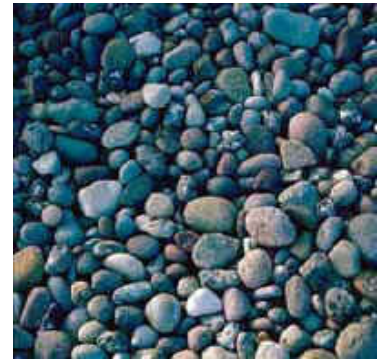
Sten

Fag

Natur/teknik

Klassetrin

4.-6. klasse

Beskrivelse

En aktivitet, hvor eleverne ser på, hvor stenene på stranden stammer fra

Formål

- At finde ud af, hvor strandens sten stammer fra
- At få et indblik i sidste istids bevægelser
- At finde ud af, hvad strandsten består af

Trinmål

Efter 4. klasse: A5, A6, B5, D1, D2, D5, D8, D9

Efter 6. klasse: A5, A6, A7, B5, D1, D2, D4, D5, D6, D7, D8, D9

Trinmåloversigten findes [her](#)

Forberedelse

Til denne aktivitet skal du finde et stykke strand med mange sten. Strandene ved Kalø Vig og syd for Moesgård Strand er gode.

Hvad skal du bruge?

- Eleverne skal have rygsække på
- Evt. en bestemmelsesnøgle til sten
- Stenskærer
- Slibemidler til at polere stenene med

Sådan gør du

På stranden:

Lad eleverne gå en lang tur langs stranden og lad dem samle alle de forskellige sten, de kan bære i deres rygsæk.

På skolen:

Tag stenene med hjem i klassen. Lad eleverne finde ud af, hvilke ledeblokke der er blandt stenene, og hvad det er for nogle. Tegn et kort over Norden og placer stenene på deres oprindelsessted. Indtegn isens bevægelsesretning.

Med en sten-skæremaskine kan man få et godt indblik i stenenes opbygning og sammensætning. Lad eleverne skære forskellige stentyper midt over og slibe dem, så de bliver glatte. Prøv at identificere de forskellige korn, man kan se på den blanke flade.

Baggrund

Strandsten er brudstykker af de skandinaviske fjelde. Mange af stenene er blevet transporteret hertil med de enorme ismasser under sidste istid. Her er de blevet blandet med brudstykker af lokale bjergarter, f.eks. kalk og flint.

Ledeblokke er sten af en karakteristisk bjergart, som stammer fra et velafgrænset område i Norden. Østjylland domineres af sten fra svenske bjergarter.

Langt de fleste sten består af mange mineralkorn. Nogle er centimeter store, andre er uendeligt små. De fleste sten indeholder flere forskellige mineraler, men et enkelt mineral kan godt være helt dominerende.

De fleste sten fra de skandinaviske fjelde er dannet under forskellige former for vulkansk aktivitet for mellem 250 og 500 mio. år siden.

Forslag til inddragelse af eksterne samarbejdspartnere

En strandtur kan naturligt suppleres med et undervisningsoplæg på Naturhistorisk Museum om sten eller om Danmark efter istiden.

På Naturcenter Ørnereden kan man skære og slibe i sten.

Litteratur

Klippe, sten & sand – Åsa Lind – Klematis

Strandsten. 3. udgave - Af Lena Madsen - Geografforlaget

Danmarks jordarter kort fortalt – Ib Marcussen – GEUS

Sten på stranden - Natur og Museum, Naturhistorisk Museum 1999-4

Links

Fossiler: <http://www.fossiler.dk/default.asp?side=diverse&valg=strandsten>

Ocean98: <http://www.ocean98.dk/under/fs/opgaver/sten1.html>